

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Diurnalul acesta este totu a două Martie; dar prenumeratiile se primesc în toate dilele. Pretul pentru Austro-Ungaria: pre unu anu e 6 fl., pre I semestru 3 fl., — pentru România și Tierele latine și streine: pre unu anu 8 fl. (20 franci — lei noi), pre I semestru 4 fl. (10 fr.—l. n.) Unu număr singuraticu costa 12 cr. v. a.

Tote siodenile și asemnatuniile suntu a se tramite la Redactiunea diurnalului în Gherl'a (Szamosujvár). Er' diurnalele de schimbă precum și tote serierile de a cărora aparenția ar fi a se face mențiune în acestu diurnal suntu a se tramește la Proprietariulu diurnalului M. B. Stanescu în Arad.

Insertiunile se primesc cu 7 cr. de linia și 30 cr. tăcse timbrale. La repetri mai dese a unor și acelor-asi insertiuni se accordează reducere însemnată în pretul de inserare. Collectanii de insertiuni se împărtășescu în % cuvenit.

Abonamentele suntu a se face prin asennatuni postale: La REDACTIUNEA DIURNALULUI în Gherl'a Szamosujvár. Cei de gente barbara și din tiéra străină se voru adresă: in Siberia la Tiarulu, in China la Ching-chiling-ho, in Persia la Siaculu, in Asia și in celealte parti ale lumiei la prefectul Banija. Pretul de abonamente se primește în totu soindu de bani — numai in bani idealii nu.

O scena din viéti'a Azurinei séu Amorulu variantu de Casacu. (Urmare.) IX.

Amaru destiu!

De tene nu pôte fugi nimeni: toti trebuie se urmează după tine, toti suntu supusi a urmă prescriptiunilor tale.

Óre pentru ce n'ai schimbatu intru ceva sórtea nefericitului Gugumanescu, care tormentatul de amorulu Azurinei, suferea fôrte multu?

Sermanulu Gugumanescus cugetă neconitenit in cursulu celor 10 dile, cătu statu la adăpostu, la iubită s'a silfida, la Azurin'a, care de aci înainte devinește pentru densulu unu idolu vietitoriu.

Elu speră cu tota increderea ca dens'a i-dedese uniculu seu amoru ce l'a avutu pe acestu pamentu, caci densulu corespunsese acceptariloru s'ale.

Sermanulu!

Mai speră din cauza ca dens'a in memorabil'a séra de soirea dansata, scrisă cu litere purpurii in anim'a lui, i-i jurăse că-lu iubescu si ea-i va fi fidela pana la ultimulu mormentu . . . pentru totu-de-a-un'a.

Acésta idea nutritore lu mai fortifică spre a se luptă in contra intristarei ce-i rodea anim'a intocmai că vulturii p'alui Promoteu legatu de Caucasu.

Azurin'a in decursulu celor trei dile dela punerea la recôre a lui Gugumanescus, fù cu totulu trista; rosiat'a disparuse de pe obradiulu seu, plangea, nu din cauza ca-lu iubia, dar' fiindu ca i-se parea uritu fora elu.

Anim'a s'a avea trebuintia de consolare, caci suferea multu.

In acésta dî, Joi 10 Maiu, abia se hotari a merge să'ră in gradin'a Cismigiu, unde se facea iluminatatie, in onórea suirei pe tronu a principelui Carolu, avendu sperantia ca va intalnif pe Bébè dela care primise o scrisoare foarte.

Spre curiositatea lectorilor, éc'o intocmai după originalu:

„Azurino!

„Anim'a mea, focul meu!

„Eca o luna decandu imaginea D.-vôstre s'a sapatu, adêncu in susfetulu meu, care pana atunci nu cunoșcea decâtă o singura pasiune poternica si contrarie amorului.

„Pana atunci nu cunosceam acestu sentimentu — vorb'a se fia, — pe care recél'a D.-v. m'a facutu se-lu, semtu si mai multu. Decât-o te vedu, capulu mi se perde, si nu sum in stare a a articulă o singura silaba. Suferu, si cu tote astea bine-cuvantediu intemplarea care m'a facutu se te vedu; suferu, dar' sum fericitul prin acésta, caci suferindu, me gandescu la tine, caus'a acestei suferintia.

„Cata fericire mi-produsera acele câteva mominte de contemplație, numai anim'a mea pôte sei; dar' nu ve intielegu D.-sióra, de ce sunteti asia de rece, atât de nepasatorie, scusat espresiunea facia cu suferintiele mele.

„Óre fi-vou pentru totu-de-a-un'a condamnatu a indurá o ast'felu de sórte? Óre fericirea nu-mi va suride si mie unu momentu?

„D.-sióra! se sciti cătu ve iubescu, cătu de multu suferu, m'ati martirisá; si sum siguru, déca v'asuu poté vorbi cu glacial'a D.-vôstre anima se va moiá la caldurósele radie ale amorului meu, de care D.-vôstra pareri cu totulu indiferenta.

„In ori-ce momentu gandulu meu ve insoçiesce pretutindenea.

„Oh! destiu crudu, pentru ce nu potu a ve insoçif si eu că Gugumanescus, a ve vorbi, spunendu-ti de amorula meu, de flacăr'a ce-mi devóra anim'a si a ve audî dulcea si armonios'a D.-vôstre vóce, caci egal cu dieii mi-paré moritoriulu care standu in antea t'a, aude dulcele sunetu alu vócei t'ale.

„Te rogu din baierile animei, vino Joi să'ră in Cismigiu, unde me vei gasi gat'a se ve insoçiescu pana la . . . pertile iastului chiaru.

Azurin'a semnt ace'a-si emotiune la ceteira acestei epistoli ca si a celei-a alui Gugumanescus.

Inca de pe la 4 ore, postu-meridianu se adunase o multime de omeni spre a serba acesta di comemorativa.

Mutre de cucone, care mai de care gatite cu palarii, rochii si flécuri de totu felulu, esclata prin frum-setia loru.

Ici si colo, cete o silfida, retacita de companionele s'ale, era incungurata de... juni de vanilie cu dinti de ciucalata, intrecindu-se fia-care a-i aduce eloguri cele mai nepomenite.

Bah, unii diceau ca e angeru pogoritu din ceriu si ca numai aripile i-i lipsesce, spre a intarci cele dise de densii; bah altii ca e balsamulu vindecatoriu alu ranilor produse de sagetile lui Cupidonu, bah ca e cutare si cutare.

Lumea sierpuiá pretutindenea; nu era locu, nu era firicel de iarba verde, fara ca se nu fia ocupatu de omeni. Lueru ciudatu; domnisiorele intre cari potemu citata pe Azurin'a seu Zoe, le placeau singuratatile de parte de sgomotulu lumei, departe de privirile indiscretilor; dar' fara a fi singure, ci cu iubitulu loru.

Ast'felu, D.-sióra Zoe, dise Azurin'a, incungurata de iubitulu seu dragalasiu Bébè, armatu de traditionalii sei ochilari de pe tempulu lui Adamu, vorbia de amoru;

Azurin'a in acele monente era cu totulu alta din Azurin'a din dilele trecute. Raciela glaciala a animei s'ale incepuse ca se tojésca la radiele amorului ce exala Bebe despretiulu ei se schimbase in dragoste; se parea ca Bébè e unu baiatu frumosu, se cala de cea ce facuse si ar' fi dorit se repara cele facute prin uitare.

Dér' vai! consciintia amorului o mustrá!

Dreptu resplata a suferintelor ce sermanulu Bébè indurase in acele cetev'a dile de iubire cu Gugumanescus. dreptu proba ca dens'a-lu uitase si ca voia de aci inainte numai Bébè se-i ocupe tronulu animei vacantu prin absentia, ea-lu atragea cu amoru si cu mainele in ale lui, 'lu privia gelosu, i suridea cu gingasía, si ar' fi dorit ca ace'a sera, atatu de placuta pentru dens'a, se duredie in eternitate.

Totu ast'felu doria si candu se afla cu Gugumanescus.

Ore anim'a Azurinei, nu trebuie se fia ca acelorui alalte femei?

— Dragulu meu Bébelasiu, susletulu meu, ce gentilu esti ésta-séra, 'mi pari cu totulu schimbatu.

— Oh! oh! oh! gangani Bébè pe care bucuria 'lu inecá, pré multa bunatate d.-sióra Zoe-Azurina!

— In totu-de-a-un'a modestu, in totu-de-a-un'a rabadotoriu, relua Azurin'a, meriti amorulu celei mai frumose femei si...

— Si, o intrerupse Bébè, acarui anima palpita cu o fortia herculeana, siii... ma... a... a... maaataaa... luta...

— Ce ai disu? intrerupse Azurin'a cu gelosie.

— Mataluta, respunse Bébè.

— Ba-luta, ai disu.

— Se me ferésca sfantulu, nu cunoscu pre neci o Luta, deci si mataluta, ca... ca... care esti cea... cea... mai frumosa dintre femei, f-mi vei daaa... haaa... murulu teu?

— Te mai indoiesci? Dér' pentru ce pari atatu de emotionatu, dise Azurin'a cu blandetia, liniscesce-te si cugeta ca-ti apartiu de aci incolo cu susletulu cu totu.

Bébè, dreptu respunsu, o imbraciosia cu ardore, sarutandu-o cu lacomie.

Vai! catti juni, ca si Gugumanescus, ca si Bébè, n'au culesu rose si n'au sorbitu din nectarulu ambrosiei de pe aceste buse ofilite de arsiti'a pudorei.

Dens'a in ace'a sera fu in gradina pana la mediu-

loculu noptiei si candu se despartira, si dedura intilnire la portitia, Dumineca ser'a la 13 Maiu pe la 9 ore.

Sermanulu baiatu! era fericitu; anim'a i se batea ca o limba de clopotu in pieptu si nu-si afla locu niciari. Minutele i-se parea ani, era césurile secole.

Catu pentru Zoe-Azurin'a era forte trista de despartenia: lovitur'a fusese atatu de tare, in catu i-i veni lesinu si hop!... nu-o mai tienura balamalele, i-era reu si pace buna. Dupa mai multa trudela din partea mamei s'ale, care se afla langa dens'a si care asistase la cele petrecute intre Bébè si Azurin'a, abia 'si veni in fire si deschidiendu ochii, prim'a vorba fu: **Bébè**.

Sermane Bébè! Gugumanescus 'si-deduse silintiele ca se fia iubitu de Azurin'a, ca se-si zidesca unu castelu: a morulu pe alturulu animei s'ale; tu te trudesci a-lu deramá, a-i distruge cea mai din urma temelie, a-ti asigurá numai pentru tine fericirea, nesciindu ca toti mergemu pe aceasi barca condusi de und'a vietie catra unu abisu ingrozitoriu, catra unu limanu: mortea, care pune sfirsitulu tuturor.

(Va urmá.)

FUMATULU.

Ptiu! ce se mai sie, ore,
Si spurecatulu de fumatu,
Tragi la fumu cu insetare
Iti faci gátulu unu cosiu mare
Ce-lu afumi neincetatu.

Pe betrânculu cu ciubuculu
Si cafeu'a 'lu gasesci
Sorbindu ne'ncetatu din suculu
Ce-i gonesce ursusluculu,
Si regrete tineresci.

Tinerii apoi fuméza,
Si scotu fumu pe guri, pe nari,
Grigi, necasuri consoléza
Difindu chiar' ca se indreptéza
Candu traiescu in superari.

Poh! se pote, mai scii frate,
Ca tutunulu ce-'lu fumamu,
Se-aiba asta calitate,
Se ne faca, uitandu tote,
Ca p'unu dieu se-lu adoramu !

Déra datim voe mie
Ca se nu i-lu credu asia,
Si se credu ca-i o dracia,
Obiceiu, ce toti 'lu scia,
Ca nu poti de a-lu lasa.

Este lucru de mirare!
Adi tutunu-a progresatu,
Inainte cu adorare
Ii da distinsa onore
Numai sermanuln barbatu.

Adi femeia tlu concura
Ba chiar' l'a si intrecutu,
Vecinicu cu sugara 'n gura
Scote fumulu cu caldura
Si c'unu gustu forte placutu.

Si ca scire 'ntristatore,
Vrednica de tanguitu,
E ca si la domnisiore
A 'nceputu o pofta mare
Pentru fumulu indracitul.

Dar' aci nu se opresc
A-estu vitiu fara de has,
Copii mici chiar' se zaresee,
Ca sugari obiciunesc
Scotiendu fumu pe gătu, pe nasu.

Ptiu! ce se mai fie óre,
Si spurecatulu de fumatu,
Tragi la sum cu insetare,
Iti faci gătulu unu cosiu mare
Ce-lu afumi neincetatu!

Puricele.

Risete și zimbete.

Unu birjariu intră la o manusieră se-si cumpere o parechia de mauusi.

— Ce numeru porti? 'lu intrebă manusierită.

— 369, respunse birjariulu.

Acest'a era numerulu birjei.

* * *
Unu trecătoriu prin Gher'lă cu unu aeru grosolanu, intrebă pe unu altulu din localitate?

— Strad'a cetaciei? *)

— Intrebatulu privesce pe trecătoriu cu mirare si nu-i respunde.

Acest'a cu unu tonu mai grosolanu:

— Ei! asculta: poti se-mi spuni séu nu, care e strad'a cetaciei?

Intrebatulu, cu unu aeru tematoriu si incurcătu:

— Se pôte, de ce nu; dér' aveti aerulu atâtu de imposantu, in câtu pentru momentu credeam ca veniti chiar' dintru acolo.

* * *

Naivitate.

— Domnule, e cineva.

— Cine? vedu unu cersitoriu.

— Da, a venit unu orbu care doresce că se ve veda.

* * *

*) Cetate se numesce temniti'a (puscaria) tierei ce se află in Gher'lă.

Se vorbea de unu barbatu indulgentu, care suferă cu resemnare pe toti amicii nevestei s'ale.

— Casatori'a lui, dise óre-cine, e adeverata societate financiara. Femeia dă avansurile si barbatulu incasăza.

* * *
Institutórea Z. dojenindu o eleva care nu sciuse lecti'a: fi propuse se aléga că pedépsa: o óra de arestă séu disprețiulu seu.

— D.-t'a meriti mai multu decâtătătu, dér' sum indulgentă si te lasu se alegi un'a din doua.

— Me multiemescu mai bine cu disprețiulu d-vostre decâtătu cu o óra de arestă, respunse timid'a scolaritia.

* * *
Adio, copil'a mea, si la revedere, me ducu, plecu, si n'am se me 'ntorcu dela resboiu pâna nu-ti voi aduce dreptu semnu alu curagiului meu unu capu de turcu in vîrfulu sabiei.

— Te poti intorci fara capu, amiculu meu, pentru mine totu un'a-mi face, că-ci scii cătu de multu tienu la tine.

* * *
Domnulu P. care are o familia prea nesuferita, in urm'a unei scene violente in care soția, mama, sora, veri si nepoti, se certara si se injurara cum se cade iese rapede din casa spre a luá puçinu aeru si a se mai odihni de necasurile caminului.

Ajunsu in strada se intalnă cu unu cersitoriu:

— Domnule, ajuta pe unu bietu orbu!

— Ah! facă P... cu óre-care mila.

— N'am mâncatul de patru dile.

— Oh! este grozavu! dise P... bagându man'a 'n busunaru.

— Déca asiu avé celu puçinu familia! adaugă cersitorulu, crediendo a-lu indiosi mai multu.

— Vrei si familia dupa tóta seraci'a? strigă P... privindu-lu, esci unu dobitocu; si se departa bagandu indereptu banulu ce voiā a i-lu dă.

Societatea actiunara franco-ungara de Assecuratiune

care dispune de unu capitalu fundamentalu de

20 millíone de franci in auru

primesc assecuratiuni pre lângă pretiurile cele mai moderate:

1. contr'a daunelor de focu si trasnetu;
2. contr'a daunelor din grindina
3. contr'a daunelor de transportu; — si
4. assecuratiuni de capitale pe viéti'a omului intru tote modalitatile.

Subseris'a Agentura principala a societatiei — in apropiarea tempului de assecuratiune contr'a daunelor de grindina — atrage atentiunea p. t. publicu assecuatoriu cu deosebire asupr'a impreguriarei ca numit'a societate din pretiulu ordinariu de assecuratiune contr'a daunelor de grindina

1. la assecuratiune de papusioiu (cucuruzu, malaiu) si de plante spicose precum si de ori ce plante comerciale **da unu scadiementu de 50 %**;
2. ér' la assecuratiuni de tutunu (tabacu, dohanu) si vinia **scadiementu de 20 %**.

Agentur'a principala din Clusiu.

Assecuratiunile de totu sociulu se primesc la Agentur'a din Gher'lă prin d-lu

ASSECURATI-VE SEMENATURILE VOSTRE CONTR'A GRINDINEI!

SOCIETATEA ACTIUNARA FRANCO-UNGARA ASSECURATIUNE in Budapest'a [FRANCO-HONGROISE]

din a carei'a capitalu foundationalu staveritu in suma de
20 millione franci séu 8 millione floreni in auru

s'au depusu deja prin actiunari in bani gata

10 millione franci séu 4 millione floreni in auru

cari s'au ellocatu parte in cele mai de frunte bance din capitala parte in hartie de statu ungare

primesce assecuratiuni :

1. **contr'a dauneloru causate prin focu si esplosiune**, in edificia si obiecte mișcatore;
2. **contr'a dauneloru causate prin grindina** in totu soiulu de proiecte economice;
3. **contr'a dauneloru causate prin transportu** in veri-ce bonuri séu marfuri espedate pe uscatu ori pe apa;
4. **contr'a dauneloru de chômage**, adeca a dauneloru cari in casuri de focu ori esplosiune urmăza din impuçinarea venitului ori intrerumperea séu chiar' incetarea muncii;
5. **contr'a dauneloru causate prin spargere de legi** — gémuri la ferestri, oglindi etc.
6. **pe viéti'a omului**, in specia: **assecuratiuni de capitale, eventualmente si cu adausulu de a se esolvá inainte de mórte la unu anumitu terminu, assecuratiuni de renta, pensiune si zestre.**

Acésta societate, in fruntea carei'a stau Domnii **STEFANU BITTO** că presidente Br. **BELA BÁNHIDY** si **EUGENIU BONTOUX** că vicepresidenti si **LUDOVICU MOSKOVITZ** că directoru generalu, avendu capitalulu foundationalu mai susu mentionatu, tende onoratului publicu assecuratoriu deplena garantia in tóte privintiele; si la contracarea de assecuratiuni oferra **cele mai avantagióse conditiuni si cele mai mari favoruri possibili**, — ér' daunele obveniente **le réguléza si reintóree** in tempulu celu mai scurtu si in modulu celu mai convenabilu.

Offertele de assecuratiuni le primesc si deslusirile necesarie le dau cu tóta promtitudinea Agenturile principale si cercuale si

**Agentur'a principală din Aradu
la J. M. SCHULHOF si FIIULU**

Aradu Strat'a Atzél-Péter nrn 1.

(in cas'a — mai inainte — MOLLFISCH.)

[3—20.]

ASSECURATI-VE SUPERDIFICIALE VOSTRE CONTR'A FOGLIULUI